

# Rok Polskiego Romantyzmu

Okazją do uczczenia polskiego romantyzmu w 2022 jest 200. rocznica ukazania się dzieła „Ballady i romanse” autorstwa Adama Mickiewicza, które wyznaczyły początek polskiego romantyzmu. Zrodziła się epoka, w której tworzyli genialni artyści, myśliciele i działacze polityczni, którzy w sytuacji narodowej niewoli stworzyli kraj duchowej wolności, rozwinęli programy niepodległościowe, a zarazem wynieśli polską literaturę, muzykę i malarstwo do rangi czołowych osiągnięć kultury europejskiej. Romantyzm przyniósł genialne dokonania w literaturze Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego, Zygmunta Krasińskiego i Cypriana Norwida, w muzyce Fryderyka Chopina i Stanisława Moniuszki, w malarstwie Piotra Michałowskiego i Jana Matejki. Twórcy ci byli artystami polskimi, a jednocześnie światowymi, ukazującymi polskie wartości w ich uniwersalnym kontekście. „Pamięć romantyzmu polskiego jest zatem pamięcią najważniejszych znaków określających narodową tożsamość. W roku 2022 przypadają dwusetne urodziny tej epoki i jest to dobry powód do przypomnienia duchowego depozytu, jaki pozostawili nam romantyczni bohaterowie, artyści i myśliciele. ”

**Maria Grzegorzewska** - 100. rocznica utworzenia Państwowego Instytutu Pedagogiki Specjalnej, obecnie Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie. Maria Grzegorzewska to jedna z najwybitniejszych polskich pedagogów, twórczyni pedagogiki specjalnej w Polsce. Mottem swojego życia uczyniła stwierdzenie: „Nie ma kaleki - jest człowiek”. Jej dzieła stanowią inspirację dla kolejnych badaczy i twórców akademickiej pedagogiki specjalnej oraz praktyki edukacyjnej, terapeutycznej i rehabilitacyjnej. Szczególną wartość nadała pracy nauczyciela-wychowawcy, którego widziała jako człowieka bogatego wewnątrznie, charyzmatycznego i empatycznego.

**Maria Konopnicka** - 23 maja - 180. rocznica urodzin. Była reprezentantką nurtu ludowej stylizacji pieśniowej, stosując język poetycki zaczerpnięty z historycznych i baśniowych motywów, inspirowany pięknem przyrody ojczyzny. Tworzyła liryki i pieśni o tematyce patriotycznej i społecznej oraz obrazki poetyckie. Dokonała przełomu w polskiej literaturze dla dzieci, podnosząc tę dziedzinę pisarstwa na wyżyny sztuki. Za pomocą utworów literackich protestowała przeciwko antypolskiej polityce zaborców i niesprawiedliwości społecznej. Walczyła o prawa kobiet oraz pomagała uwięzionym z przyczyn politycznych przez rosyjskie władze. W 1926 roku władze niepodległej Rzeczypospolitej rozważały „Rotę” jako hymn narodowy.

**Ignacy Łukasiewicz** - 8 marca - 200. rocznica urodzin. Twórca światowego przemysłu naftowego. Należy do zaszczytnego grona Polaków, których działalność odcisnęła wielki i pozytywny wpływ na rozwój Polski i całego świata. Na zapoczątkowanym przez Łukasiewicza procesie destylacji ropy naftowej bazuje współcześnie wiele gałęzi przemysłu chemicznego, kosmetycznego i nowoczesnych technologii.

**Józef Mackiewicz** - 1 kwietnia - 120. rocznica urodzin. Jeden z największych w dziejach pisarzy polskich. Walczył w wojnie polsko-bolszewickiej. Po wojnie odbył studia przyrodnicze na uniwersytetach w Warszawie i Wilnie. Stworzył oryginalny model powieści fabularno-dokumentarnej epicko przedstawiający obraz rzeczywistości. Od 2002 roku przyznawana jest Nagroda Literacka imienia Józefa Mackiewicza. Jego twórczość cieszy się wielkim uznaniem krytyków i badaczy literatury.

**Wanda Rutkiewicz** - 12 maja - 30. rocznica śmierci

Jedna z najwybitniejszych himalaistek świata. 16 października 1978 roku zdobyła Mount Everest - jako pierwsza osoba z Polski i trzecia kobieta na świecie. Była także pierwszą kobietą na świecie, która stanęła na najtrudniejszym do zdobycia szczycie K2. Zaginęła 12 maja 1992 roku w drodze na Kanczendzongę. Nie odnaleziono jej ciała.

**Józef Rufin Wybicki** - 10 marca - 200. rocznica śmierci, 29 września - 275. rocznica urodzin, 225. rocznica powstania „Pieśni Legionów Polskich we Włoszech”.

Autor „Pieśni Legionów Polskich we Włoszech”, która od 1927 roku jest polskim hymnem narodowym. Józef Wybicki był wielokrotnie posłem na sejm i brał udział w pracach nad wdrożeniem Konstytucji 3 maja. Uczestniczył w tajnych przygotowaniach do Insurekcji Kościuszkowskiej. Później, w Paryżu, zabiegał o utworzenie wojska polskiego u boku Francji.

# Patroni roku 2022

